

Renæssancesommerskole på museet

AF INGER KIRSTINE BLADT & ELISABETH BARFOD CARLSEN

Aalborg Historiske Museum lagde i de to første uger af skolernes sommerferie hus til 71 børn i alderen 8-14 år. Børnene deltog i museets allerførste sommerskole – en renæssancesommerskole, hvis gennemførelse blev sikret via støtte fra Kulturarvsstyrelsens pulje til særlige formidlingstiltag og Nordjyllands Amts Museumsudviklingspulje.

Kig ind i en gris – et øjebliksbillede. En flok halvtstore og store børn står om et bord i en baggård bag museet sammen med en biologilærer, der frivilligt har påtaget sig at vise, hvordan en gris ser ud indeni. Tiltrukket og frastødte på én gang går børnene til værket og bliver mere og mere ivrige. "Add - det er hjernen!" råber en, mens andre klipper tarme over. Her kan nogle af de generte børn pludselig folde sig ud, og vise at de tør. Børnene er elever på madholdet på Aalborg Historiske Museums sommerskole 2006

Hvorfor lave en sommerskole?

Aalborg Historiske Museum har ligesom de fleste andre museer en del tilbud til børn, både skolemateriale, rundvisninger og emnekasser. Som regel er det dog kun kort tid, børnene er på museet med deres skole eller deres familier. Museet ville derfor gerne give børnene mere tid til fordybelse – et ønske der også blev delt af mange børn, og renæssancesommerskolen gjorde det muligt at etablere et mere forpligtende og dybtgående samarbejde til gavn for både museet og børnene.

Ved at lave en historisk sommerskole nåede museet flere mål på én gang. Der blev etableret et meningsfuldt ferietilbud til børn, der måske ellers var henvist til skolefritidsordningen eller til at gå hjemme, mens mor og far var på arbejde. Derved lykkedes det at fange en målgruppe, som museerne ellers har svært ved at nå, nemlig de såkaldte "frie børn", som kommer frivilligt uden følgeskab af voksne. En sideeffekt er, at disse børn automatisk kommer til at fungere som en slags "museumsambassadører", når de vender tilbage til skolen og familien. Forhåbentlig kan sommerskoleeleverne udgøre en fast kerne i en børneklub for Nordjyllands Historiske Museum, som starter i 2007.

Der blev afprøvet en hel række aktiviteter, som museet senere kan

Stegte spegesild. Madholdets børn smagte på det hele. Retter som jordbærmos med pebernødder, kærnemælksost og bagte æbler kunne alle lide, mens det kun var ganske få, der tog anden gang af de stegte spegesild - "men det er nu, fordi de er så salte!"

trække på. Affødt af erfaringer fra sommerskolen var der i efterårssæsonen en række aktivitetsdage med smagsprøver, fremstilling af skumsværd, hattesyning, ridderturning og renæssancelege. Sidst men ikke mindst var det sjovt at lave sommerskole. Børnenes livlighed og sjove påfund gjorde, at ingen af dagene var ens.

Programmet

Sommerskolen løb af stabelen i uge 26 og 27. I alt 71 børn deltog. Hver uge var der 3 hold med hver 12 børn, en museumsmedarbejder og et par frivillige. De tilmeldte børn mødte mandag til fredag fra kl. 9-15. Om mandagen var alle holdene på bustur til renæssanceherregården Voergård Slot, hvor der var rundvisning, leg med historiske legeredskaber samt undervisning i renæssancedanse og renæssanceetikette ved narren Till Eugenspiegel, alias skuespiller/musiker Petra Skovholm. I løbet af ugen var der indpasset fortællinger og workshops, som alle børn kom igennem. Der blev fortalt om tro, overtro og heksetro, samt om videnskab og samfundsforhold. Alle prøvede at skrive gotiske bogstaver og alle dekorerede deres egen kappe med akrylmaling.

"Ridder og væbner-holdet" lærte om ridderliv og ridderidealer og om krig, kamp og bevæbning. Hvert barn fremstillede et skumsværd

Klud- og klædeholdet skulle sy kopier af renæssancedragter. Hvem der skulle være narre, hofdamer, bondekoner og håndværkere, blev fordelt ved lodtrækning. Da børnene havde slået sig til tåls med "deres plads i samfundet", blev de hurtigt både stolte og glade over de dragter, de fik fremstillet. På afslutningsdagen var de ikke til at skyde igenem, da de skulle vise resultaterne frem for forældrene.

Allerede på mandagens udflugt til Voergård fandt de fleste nye legekammerater. Kapernes farver viste, hvilket af de tre hold man gik på.

(rollespilssværd) af liggeunderlag, bambuspinde og gaffatape, samt designede, dekorerede og samlede et skjold og en lanse. Hver eftermiddag var der træning i sværdkamp, ”ringridning” med kæpheste og armbrøstskydning i en nærliggende park. På den sidste dag blev der opført en ridderturnering for forældrene.

”Mad og drikke-holderet” arbejdede med ernæring og spisekultur i renæssancen. Der blev lavet mad, kærnet smør, lavet ost, saft og syltetøj og købt ind på torvet. Der var også lejlighed til at undersøge, hvordan en død gris ser ud indvendig. På den sidste dag lavede madholdet smagsprøver til alle de andre børn.

”Klud og klæde-holderet” arbejdede med forskellige aspekter af mode, klædedragt, pynt og dekorationer. Hvert barn syede en renæssancedragt og en hat. Derudover prøvede de at karte, spinde og væve, og de indøvede et par danse, som de optrådte med på afslutningsdagen.

Forudsætninger

Inden sommerskolen startede, blev der lavet en masse forarbejde, der skulle få sommerskolen til at glide lettere. Syholdets lærer klippede de i alt 24 dragter, så børnene fik mere tid til at sy, væve, karte og spinde. Til ridder- og væbner-holderet blev der savet skjolde ud og skåret lanser i passende længder, så ridder-aspiranterne blot skulle samle dem, pudse med sandpapir, dekorere og male.

Madholdets lærer serverede renæssancemad for familien i ugevis inden sommerskolen. Der var også 72 kapper, som skulle sys.

Med tre ansatte, en projektleder og 36 børn fordelt på tre hold hver uge, var det tydeligt, at museet havde brug for hjælp. Derfor annonceredes der efter frivillige dels på museets hjemmeside, dels ved henvendelse på Seminariet. Det gik over al forventning! Vi havde håbet på måske at få en frivillig til hvert hold, men i alt 11 meldte sig, flere af dem var oven i købet med i begge uger. Hovedparten af de frivillige var lærerstuderende, men også et par bedsteforældre, en mor og en

meget dygtig dame, der bare godt kunne lide at sy, spille og være sammen med børn, meldte sig. En pædagog deltog for at samle ideer til, at hendes institution skulle arbejde med renæssancen til efteråret. En sideeffekt blev således, at museet nu har en stab af frivillige, der gerne vil tage en tårn med i forskellige sammenhænge.

Sommerskolen var den første i museets historie og meget af det, der stod på programmet var derfor eksperimenter. Ved planlægningen blev sommerskoleteamet så grebet af muligheden af at have et helt museum fuldt af børn, som vi kunne arbejde med i en hel uge, at ideerne væltede ind over hinanden. Selv om børnene måske ikke kunne huske, hvornår Stygge Krumpen boede på Voergård Slot, så lærte de så meget andet; at man kan fremstille noget brugbart med sine hænder med gamle teknikker, at ting tager tid, at man ikke behøver at holde op med at lege, fordi man er fyldt 12 år, og at der er uanede mængder af oplevelser at finde i historien.

”Tidsrejsen 1907” – i 2007!

Renæssancesommerskolen var så stor en succes, både for museet og for børnene, at der afholdes sommerskole igen i 2007 (i uge 27 og 32) – Nordjyllands Amt nåede atter at bevilge penge!

Denne gang går vi ”kun” 100 år tilbage i tiden – til børnenes tipoldeforældres tid. Der er stadig plads til børn og frivillige, der har lyst til at køre i damptog, skrive med griffel, møde Emma Gad, køre på budcykel, vaske på vaskebræt, ”arbejde” på fabrik – og have en masse sjov samt ikke mindst få nye venner.

Ved afslutningsceremonien blev ”Ridder og væbner”-holdet slået til riddere, inden de fik uddelt sommerskolediplomer og årskort til familien.